

Утверждаю

Директор МКОУ

«Апшинская СОШ»

/Мамаева А.Ш./

Рабочая программа по родной литературе 9 класс

Составитель: Магомедова П.М.

учитель родного языка и литературы

2023-2024 уч.год

Авар адабият 9 класс

№ п/п	Дарсил тема	Саггазул къьадаг	Дарсил тайпа	Дарсил мурад	Рокъобе х1алт1и	Программагъул аб къьо-моц1	Х1ужжаягъулаб къьо-моц1
1	Расул Х1амзатовасул г1умру ва адабият х1аракат	1	Г1амлъия -лъул	1. Шаг1ирасул х1акъ. баянал рак1алде щезари; 2. Расул Х1амзатов-г1акълуягъул ва г1акъиллъиягъул г1аламат бихъизаби; 3. Р. Х1.-Дагъистаналгъул ч1ух1и вук1ин лъазе	Расул Х1амзатовасул г1умру ва хъвадарухъанлъи		
2	Дир рак1 муг1рузда буго	1	Ц1ияб дарс малъи	1. Поэмаялда жанир шаг1ирас жиндирго х1акъалгъул хасиятал загъир гъарун ругеб куц бихъизаби; 2. Нилъерго муг1рузде ва т1абиг1аталде рокъи ц1ик1к1инаби; 3. Ц1алул бажари борхизаби	Гъум. 3-11		
3	Дир Дагъистан. Мац1	1	Ц1ияб дарс малъи	1. «Дир Дагъистан»- инсанасул ва дунялалгъул х1акъалгъул пикрабазул т1ехъ бук1ин бици; 2. Нилъер мац1 ц1унизе кколеблъи бич1ч1изаи	Гъум. 23-35		
4	Эбелалде Авар мац1	1	Комбин.	1. Лъималазде эбелалгъул рокъул к1одолъи ва гъварилъи, гъезул ургъалида ва рух1алида г1умру унел улбузда цере лъимал кидаго нагъулалгъун хут1и бихъизаби; 2. Эбелалгъул сипаталда ва ц1аралда себе шаг1ирасул недегълъи ва рек1ел т1еренлъи бихъизаби; 3. Ц1алул бажари борхизаби	Гъум. 49-50		
5	Г1абдулмажид Хачалов. Хваразул ц1аралдасан	1	Ц1ияб дарс бици	1. Шаг1ирасул г1умруягъул х1акъалгъул гара-ч1вари; 2. «Бах1арчиги х1алихъатги цого хабалалъ лъола, халкъалъин абунни, цоясе бет1ер къулула, цоясе наг1ана къола» абураб халкъияб абиялъе баян къезе; 3. Ц1алул бажари борхизаби	Гъум. 54-57		
6	Х1ажи Гъазимирзаев. Васасде	1	Ц1ияб дарс малъи	1. Шаг1ирасе умумузул г1амал-хасият, хирияб ракъ, маг1арул халкъалгъул хиралъи бихъизабизе 2. Ц1алдохъабазда адаб-х1урматалгъул к1одолгъиягъул ва гъелгъул гъунаралгъул к1одолъи бич1ч1и; 3. Ц1алдохъабазул бажари борхизаби	Гъум. 109-110 Рек1ехъе лъазабизе		
7	Машидат	1	Ц1ияб	1. Шаг1иралгъул г1умру ва	Гъум. 112-		

	Гъайирбекова. Эбелалгул ракI		дарс малъи	адабияб хIарактчилъиялгул бицине; 2. ЦIалдохъабазул эбелалде дагъабги адаб-хIурмат цIикIкIине гъаби; 3. ЦIалдохъабазул бажари борхизаби	113 РекIехъе лъзабизе		
8	Фазу ГIалиева. Кини	1	ЦIияб дарс малъи	1. Фазул гIумру ва адабияб хIаракат. 2. Советиял гIадамаз рагъуль бихъизабураб бахIарчилъиялгул бици; 3. ЦIалул бажари борхизаби	Гъум. 116- 119		
9	Кини	1	ЦIияб дарс малъи	1. Аслиял героязе къимат къей; 2. МагIарул чIужугIаданалгул гIакъиллъи, сабруялгул кIодолъи бихъизаби. 3. Васасде ва йикIинесея нусалде Халунил бугеб бербалагъи бихъизаби	Гъум. 120- 125		
10	ГIумар-ХIажи Шахтаманов. Къаралазул гIор РачIа гъудулзаби.	1	ЦIияб дарс малъи	1. ШагIирасул лирикаялгул хIакъалгуль баян къей 2. ТабигIаталде шагIирасул бугеб рокъи бихъизаби	Гъум. 187- 188 РекIехъе лъзабизе		
11	ГIарип Расулов. Хазина	1	ЦIияб дарс малъи	1. ГIарип Расуловасул гIумру ва адабияб хIаракат; 2. Хабар цIали; 3. Аслиял героязул бици	Гъум. 191- 195		
12	Хазина	1	ЦIияб дарс малъи	1. Хабар цIали; 2. ЦIалул бажари борхизаби; 3. Жиндирго хIалтIудехун рокъи бижизаби	Гъум. 195- 202		
13	МухIамад АхIмадов. Дие бокъун	1	ЦIияб дарс малъи	1. ШагIирасул гIумруялгул хIакъалгуль баян къезе; 2. ВатIан, гIумру, гIадамал, жакъасеб къоялгул рохелги, миллияб тарихги-аслияб тема букIин лъай	Гъум. 244 РекIехъе лъзабизе		
14	Хизгил Авшалумов. Дир мадугъал-дир тушман	1	ЦIияб дарс малъи	1. Хъвадарухъанасул гIумру ва адабияб хIаракатчилъиялгул баян къей; 2. Аслиял героязул бици; 3.ЦIалул бажари борхизаби	Гъум. 247- 250		
15	АхIмадхан Абу- Бакар. Даргиязул ясал	1	ЦIияб дарс малъи	1. Хъвадарухъанасул гIумруялгул хIакъалгуль баянал. 2. 1-себ бетIер цIали	Гъум. 271- 274		
16	Даргиязул ясал	1		1. 2 бетIер цIали; 2. Разбор гъаби	Гъум. 274- 281		
17	Ибрагъим ХIусейнов. Имам Шамилги ягъудияв Юсупги	1	ЦIияб дарс малъи	1. ГIумруялгул хIакъалгуль баянал къезе; 2. Имам Шамилил хIакъалгуль баян къезе; 3. КечI цIали	Гъум. 296- 299		

18	Хласил гъабиялзул дарс	1	Хласил гъаби	1. Цалдохъабазул кIалзул калам цебетIезаби; 2. Малъаралзул хIасил гъаби			
----	---------------------------	---	-----------------	---	--	--	--

**Лъаялзул ва бажариялзул рахъалъ IX классалзул
цIалдохъабазда церелъолел аслиял тIалабал**

ЦIалдохъабазда лъазе ккола:

- эркенлъиялгъе гIоло гъабураб магIарулазул къркъеялзулги ада- бияталзулги хурхен чIезабизе;
- лъазарурал асаразда жаниб тарихиял хаслъаби ратизе;
- лъазарурал асаразул композиция, сюжет ва сипатал гIуцIараб тартиб;
- лъазарурал асаразул аслиял багъадуразул гIамал-хасияталзул гIаммаб кIваралзул бицине;
- лъазарурал асаразул жанралзулал хаслъаби ратизе;
- критикиял макъалабазда лъазарурал асаразе къимат кьезе;
- программайда рекIехъе лъазаризе рихъязарурал текстал рекIехъе лъазе;

ЦIалдохъабазухъа бажаризе ккола:

- хъвадарухъанас рагIудалъун гIуцIарал художествиял сипатал церелъезаризе;
- асаралъ рорхулел аслиял суалал ратизе;
- лъазабулеб асаралда жаниб, багъадуразул сипатазул ва сипатияб каламалзул кIвар рагъизе;
- художествиял асарал пасихIго цIализе;
- бицунегги хъвалебги жиндирго кIалъаялзул план гIуцIизе;
- хъвадарухъанас рагIудалъун гIуцIарал художествиял сипат-сура- тал церелъезаризе;

I

- идеябгун-художествияб хаслъиги хIисабалде босун, асаралзул тайпа чIезабизе. (эпосиябищ, лирикайищ, драмайищ гъеб кколебали);
- асаралъ рорхулел аслиял суалал ратизе;
- малъараб асаралда жаниб сюжеталзул, гIуцIиялзул, героязул об- разазул ва сипатияб каламалзул идеябигун художествияб кIвар рагъизе;
- асаралзул идеяб магIна рагъизе героясул бугеб кIвар ва авторас гъесие кьолеб къимат батизе;
- асаралзул ва гъелзул героязул хIакъалзулъ лъугъараб жиндирго) пикру кьучIаблъун гъабизе;
- художествиял, общественниябгун-политикиял, гъединго литера- турияб критикаялзулал текстал битIун, дурун, рагIун цIализе;
- художествиял асарал пасихIго цIализе;
- бицунегги хъвалебги жиндирго кIалъаялзул план гIуцIизе;
- захIматалзул темаялда творческиял сочинениял хъвазе (жидерго хIалтIул хIалбихъиялзул кьучIалда ва малъарал асаразда тIасан);
- общественниябгун-политикияб ва литературияб критикаялзулал макъалабазул кьокъаб хIасил хъвазе, гъезие план гIуцIизе;
- цо литературияб асаралда тIасан доклад яги кьокъаб кIалъай хIадуризе;